MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 4 MAJA 1942r.

/ Popołudniowy. /

I.

Dotyczące Polski.

NEW YORK po polsku, 2 .V.godz.23.15.
Przemówienie do Polski w języku angielskim prof.uniwersytetu w Harward Stanleya Croft/?/.Przemówienie zostało następnie podane w przekładzie na język polski.
Przed 151 laty została uchwalona Konstytucja 3 Maja,approbowana entuzjastycznie przez cały Naród Polski.Wydarzenie to stało się manifestacją zjednoczenia i odrodzenia Narodu Polskiego i rocznica jego została wybrana jako dzień święta narodowego Polski. ... Postanowienia Konstytucji 3 Maja były nietylko krokiem naprzód w dziejach Polski,lecz równocześnie stanowiły duży wkład do cywilizacji całej ludzkości. Znaczenie tego wydarzenia podkreślił tak dobitnie angielski pisarz polityczny Edmund Burke.Rezultaty tej reformy zostały unicestwione przez konserwatystów polskich,którzy szukali oparcia o Rosję,oraz przez zdradę króla pruskiego, który złamał przymierze z Polską i jej kosztem doszedł do porozumienia z Rosją.Ten przełomowy okres zakończył się Targowicą i drugim rozbiorem. Jak wówczas tak i obecnie spotkał Polskę ciężki los: przechodzi Ona straszliwe cierpienia i męki, większe jeszcze niż w epoce rozbiorów, lecz bądźcie pewni Polacy,że świat cały docenia w pełni wkład Polski do kultury ogólno ludzkiej i jej obecny wkład do wojny. Nie zapomni nigdy świat odwagi i bezinteresownego poświęcenia Polaków dla dobra sprawy ogólnej.Spełniliście w pełni wasz obowiązek wobec ludzkości.Jestem przekonany,że po obecnym konflikcie wojennym projekt federacji polsko-czeskiej dojdzie do skutku i stanie się ostoją pokoju, wolności i niepodległości narodów zainteresowanych. Przez wasz wkład w wojnę stworzyliście duży fundusz,duży kredyt z którego możecie czerpać bez końca zarówno w czasie wojny jak i pokoju. Zwiedziłem wasz piękny kraj po tamtej wojnie światowej,jako oficer przydzielony do jednej z amerykańskich misyj wojskowych.Jak dziś pamiętam Krakowskie Przedmieście, Zamek, Belweder, Łazienki,które widzę teraz przed sobą jak gdyby to była ulica Bostonu,gdzie się znajduje rozgłośnia, z której teraz przemawiam.Spędziłem 2 tygodnie w głównej kwaterze obecnego waszego Wodza Naczelnego gen.Sikorskiego.Pamiętam stalowy wzrok Naczelnika Państwa Marszałka Józefa Piłsudskiego i nie zapomnianą grę wielkiego patrioty Paderewskiego.Ponownie odwiedziłem Polskę w 1937r. i stwierdziłem wielki postęp gospodarczy, doskonale pracujące koleje żelazne i odwiedziłem port,którego budowa w tak rekordowym czasie stanowi osiągnięcie jakie można porównać jedynie z amerykańskiemi.Dzięki tym wynikom uzyskanym w krótkim czasie lat 20-tu,zdobyliście raz na zawsze prawo do samodzielnego bytu. Teraz nie jest czas na przypominanie sobie błędów polityki i dyplomacji jakie każdy ze Zjednoczonych Narodów popełnił w ostatnim 10-cieleciu. Nikt nie zapomni,że Polska pierwsza chwyciła za broń,stawiając opór niebezpieczeństwu,które zagraża obecnie nietylko Polsce,lecz całemu światu cywilizowanemu.W ślad za Polską poszły jedne po drugich inne narody,łącznie ze Stanami Zjednoczonymi.Jasne jest bowiem,że w tej walce dobra ze złem żaden człowiek wiary i godności nie może pozostać obojętnym.W ubiegłym tygodniu w Stanach Zjednoczonych zarejestrowało się do pracy w przemyśle wojennym 13 milionów osób,które w razie potrzeby staną w szeregach żołnierzy dla wzięcia bezpośredniego udziału w wojnie.Stany Zjednoczone są tak samo obecnie zjednoczone w walce ze wspólnym wrogiem ,jak Polska w roku 1791, w czasie uchwalania Konstytucji 3 Maja.Żegnajcie Polacy! Życzę wam szczęścia i zapewniam was,że wkrótce już powróci dla was wolność!

BEIRUT po polsku, 3.V.godz.20.45.
Orędzie gen.Catroux do Polaków.Polacy! Jesteście dzisiaj w modlitwie przed obrazem Waszej Ojczyzny.Słuchajcie co wam powie syn Francji ,obecnie ubezwłasnowolnionej,lecz zawsze wam wiernej,które z niczego nie zrezygnowała.Okrutny wspólny wróg nasz,napadł was,podbił wasz kraj, zrujnował wasze wsie i miasta, prześladuje kościół i niszczy wasze zabytki kultural

lne i naukowe. Nie zdołał uczynić jednak z was niewolników,albowiem jeś-
li potrafił zwyciężyć materię, rozproszyć waszą armię,nie zwyciężył
waszego Ducha! Wierna swym tradycjom bohaterska Polska walczy w dalszym
ciągu,wykuwając broń dla zwycięstwa.Walczy na tyłach wroga i na frontach
wraz z innymi sprzymierzonymi.Polacy! Umieracie za waszą przyszłość i tak
postępują narody męskie,które w ten sposób zdobywają wolność i niepodle-
głość oraz szacunek innych narodów.Chwała wam Polacy i oby Bóg was chro-
nił!

Z okazji Święta Narodowego w Bejrucie została odprawiona Msza Św.
w miejscowej katedrze.Po nabożeństwie przemawiał Delegat Apostolski arcy-
biskup Łotrec ?/,który między innymi powiedział: Sprawa Polski jest spra-
wą Boską, ponieważ jest sprawą prawdy i sprawiedliwości.Po nabożeństwie
konsul generalny R.P. Bader podejmował Kolonię Polską.Na nabożeństwie
w katedrze obecni byli przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych oraz
korpus konsularny.

WATYKAN po polsku, 1.V.godz.20.15.

**Po przytoczeniu przemówienia Biskupa Genewy o potrzebie ufności w
Boga,speaker oświadczył: Któryż naród potrzebuje bardziej pomocy i ufno-**
ści w Boga, niż Naród Polski? Dla Narodu Polskiego jest rzeczą jasną,że
tylko jego wiara katolicka może mu dodać odwagi do przetrwania złych cza-
sów. Opierając wychowanie młodzieży na wierze i moralności katolickiej,
pod opieką Królowej Korony Polskie, Naród Polski może spokojnie patrzeć
w przyszłość.

RZYM po rosyjsku,2.V.godz.17.00.

Szereg pism polskich w Anglii występuje z opozycją wobec Gen.
Sikorskiego, z powodu niewyjaśnionych spraw granicznych polsko- sowiec-
kich.Redaktorom tych pism,ostatnio postawiono warunek poddawania cenzu-
rze prewencyjnej ich artykułów w sprawach polsko- sowieckich.

NEW YORK po polsku, 3.V.godz.18.00.

Do Polaków w Kraju przemawiał ksiądz Kaczyński, który oświadczył
że Konstytucja 3 Maja była zwycięstwem wartości moralnych,żłobiących sobie
wiekami miejsce w Narodzie Polskim. Hitler wypowiedział walkę właśnie tym
wartościom moralnym i dlatego w 1939r. napadł na chrześcijańską Polskę.
Polacy amerykańscy ofiarnie pomagają Polakom w Kraju i ta pomoc byłaby
znacznie większa,gdyby nie obawa,że Niemcy zagrabią wszystko dla swoich
własnych celów.Konsulat R.P. w N.Yorku zajmuje się tą pomocą jak również
pomocą dla jeńców polskich w niemieckich obozach i w obozie hiszpańskim
del Miranda,który jest naprawdę piekłem na ziemi.Obecnie ,gdy dla Niem-
ców skończyły się blitzkriegi i tryumfalne pochody, zbliża się klęska,któr
zapoczątkuje reorganizację świata na zasadach chrześcijańskich.

Prasa amerykańska poświęca wiele miejsca polskiemu Świętu Narodo-
wemu.

/ Uwaga:odbierający audycję nie jest pewien,czy przemówienie to wy-
głosił ksiądz Kaczyński, bo zanik fali uniemożliwił dokładny odbiór./

MOSKWA po rosyjsku, 2.V.godz.17.00.

Donoszą z Genewy,że tekst noty Mołotowa stał się znany ludności
polskiej,za pośrednictwem pism nielegalnych i że wśród Polaków kursuje
ulotka nawołująca do zwiększenia walki partyzanckiej.

MOSKWA po polsku, 2.V.godz.21.15.

Audycja dla robotników polskich, zatrudnionych w Niemczech.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 3.V.godz.20.45.

Na terenie Gen.Gub.zreorganizowano ubezpieczalnie społeczne. Istni
je tam 19 ubezpieczalni,które zatrudniają 1600 urzędników.

W Galicji przystąpiono do uruchomienia uzdrowisk w Morsztynie,Tru
kawcu i Lubieniu/?/.

BEIRUT po polsku, 2.V.godz.20.45.

Los dał Polsce najgorszą sytuację geograficzną- na skrzyżowaniu d
Przez dłuższy czas Polska odgrywała rolę muru obronnego Europy od naja-
zdów ze Wschodu.Kiedy najazdy te się skończyły,przestała być Europie po
trzebna.W czasie zawierania pokoju wersalskiego, nie doceniano roli Pol
Po zawarciu zaś pokoju, polityka zagraniczna Polski nie dość była oblic

na na długą metę, a miała raczej charakter [illegible] opinia publiczna zaczęła zdawać sobie sprawę ze znaczenia Polski, jako czołowego państwa w Europie Środkowej. Stworzenie bloku państw tej części Europy po wojnie, jest dziejowym zadaniem Polski.

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku, 2.V.godz.19.55.

Z okazji Święta 1.Maja na domach Warszawy pojawiły się napisy: " śmierć niemieckim okupantom!" Wielu robotników nie pracowało. Na Okęciu kilku mówców wygłosiło przemówienia wzywając do walki z okupantami. Odbyły się również tajne zebrania. Miały miejsce również manifestacje, których uczestnicy wołali : " Niech żyje wolna i niepodległa Polska, niech żyje 1.Maj!" Z dworca Warszawa wschodnia nie odeszły 2 pociągi załadowane amunicją i wojskiem.

Rocznica Konstytucji 3 Maja 1791 r. stała się naszym świętem narodowym. W tym roku Polska będzie obchodziła ten dzień w niezwykle ciężkich warunkach. Oficjalny obchód nie może się odbyć, nie będzie więc ani defilad, ani manifestacji. Naród Polski skupi się w sobie i będzie ślubował walczyć aż do ostatecznego zwycięstwa na zgubę hitlerowców, którzy tępią Naród Polski i niszczą jego kulturę. Dzień ten będzie uczczony hasłem wzmożonej walki z hitlerowcami i zjednoczenia ze wszystkimi narodami słowiańskimi. Hasłom 3 Maja w tym roku - zwarcie frontu narodowego dla zadania ostatecznego ciosu okupantom.

II.

O g ó l n e.

WEICHSELSENDER po polsku, 2.V.godz.16.oo.

Spotkanie Mussoliniego z Hitlerem nacechowane było serdecznością i wyrażało niezachwianą ufność w niezwyciężoność broni włosko-niemieckiej. Po dokonaniu przeglądu sytuacji politycznej i wojskowej, osiągniętej potężnymi zwycięstwami państ Osi i ich sprzymierzeńców, stwierdzono raz jeszcze istnienie żelaznej woli zapewniającej uzyskanie zwycięstwa przy pomocy wszystkich będących do dyspozycji środków.

Angielskie radio wydało nowego Lawrenca. Podało ono, że jakiś oficer brytyjskie podburzył pewne plemię burmańskie do walki z Japończykami. Wspomniane plemię uzbrojone w łuki i zatrute strzały wyruszyło do walki z Japończykami.

Amerykanie nie mogą zrozumieć w jaki sposób mogła zostać odcięta droga burmańska. Przecież specjalne filmy i fotografie wykazywały, że drogą tą jadą bez przerwy ciężkie samochody amerykańskie dowożące broń i sprzęt wojenny dla rządu Czungking. Czyżby ta droga, która kosztowała 336.000 istnień chińskich, naprawdę przestała [illegible] dla amerykańskiego businesu?

RZYM po rosyjsku:

2.V.godz.17.oo.- Tekst depeszy Mussoliniego do Hitlera.

Churchill toczy walkę o utrzymanie się przy sterze rządu W.Brytanii. Ancybiskup Canterbury żąda dymisji Churchilla, a Cripps podtrzymuje wrogów Churchilla. Zwalczają również premiera angielskiego usunięci przez niego w swoim czasie generałowie angielscy. W licznych kołach angielskich ożywiły się sympatie dla byłego Króla Edwarda VIII. RAF ma bardzo bliskie stosunki poufne z obecnym księciem Windsoru. Niektórzy w Anglii przepowiadają jego powrót na tron. W znacznej mierze te intrygi prowadzi Roosevelt i to na tle nieporozumień z Churchillem o sytuację wojenną w Azji. Roosevelt uważa, iż dwór angielski stoi za daleko od prawdziwej rzeczywistości angielskiej.

Dr.Loy przypomniał narodowi niemieckiemu wielkie ofiary ponoszone w walce z bolszewikami i wzywał naród niemiecki, by okazał się godny swojej armii.

Zwrócić należy uwagę na to, co przemilczał Stalin w swoim 1-majowym rozkazie do [illegible]. Czerwony tyran nie dawał wielkich nadziei na zwycięstwo, a ponadto nic nie powiedział o Anglii i Ameryce.

Petit Parisien szeroko omawia bombardowanie Paryża przez Anglików, twierdząc, że lotnicy angielscy są niedoświadczeni i nieludzcy dla ludności cywilnej. Przez bombardowanie Paryża, angielscy kapitaliści chcą zrujnować konkurencyjny przemysł francuski.

2.V.godz.16.15.- Bernard Shaw oświadczył, że nic już nie potrafi uratować angielskiego Imperium. Jeżeli nawet Chińczycy potrafią odbić Burmę i Singapore, to napewno zatrzymają te zdobycze dla siebie.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 2.V.godz.2o.45.

Nikt nie prześcignął bolszewików w kłamstwie. Ich najpiękniejsze hasła służą jedynie do zakamuflowania najpodlejszej polityki zaborczej. W dniu 1 Maja rzucają hasło zjednoczenia mas pracujących, ukrywając w ten sposób dążenie do panowania nad światem. Nowa Europa zmierza do innej przyszłości pod hasłem prawdziwie rzetelnej pracy i prawdziwych osiągnięć socjalnych. W tym roku Ukraina poraz pierwszy obchodzi święto pracy wraz z nową Europą bez defilad, lecz pracując nad odbudową swej państwowości.

Z Białej Cerkwi wyjechali przez Kijów do Niemiec robotnicy w ilości 952.

W Kreminczugu odbył się pierwszy podział ziemi.

RZYM po ukraińsku, 2.V.godz.19.15.

Jak podało radio sowieckie, bolszewicy wysyłają obecnie na tyły wojsk niemieckich przebranych w niemieckie mundury krasnoarmiejców, którzy wypytują mieszkańców wsi o rozmaite wiadomości i gdy stwierdzą, że ludność chętnie udziela tych informacji, rozstrzeliwują tę ludność na miejscu. Ta próba terroru ma na celu zastraszenie ludności, ale jednocześnie fakt ten świadczy, że na terenach zajętych przez Niemców, ludność ukraińska przychylnie się ustosunkowuje do wojsk niemieckich.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 2.V.godz.18.oo.

W Kijowie odbudowano most w kierunku na Połtawę i Charków. Udostępniono jest przechodzenie na lewy brzeg Dniepru, po uzyskaniu odpowiedniej przepustki.

W okręgu żytomierskim zwiększono zasiewy do 74 tysięcy.

Wszystkie wytwórnie prądu na Ukrainie będą połączone dla zwiększenia wydajności. Nie będą zunifikowane tylko elektrownie służące do specjalnych celów przemysłowych.

W Rowlu uruchomiono szereg publicznych zakładów, jak muzea, biblioteki itp. Biblioteka publiczna liczy 305 tys. tomów.

BEIRUT po polsku, 2.V.godz.2o.45.

W Bułgarii usuwanie z urzędu urzędników, którzy opierali się polityce proniemieckiej.

Godz.23.oo.- Premier szwedzki podkreślił w przemówieniu, że Szwecja twardo obstaje przy zasadzie neutralności i będzie się broniła wszelkimi środkami w wypadku próby pogwałcenia tej zasady. Premier spodziewa się, że po wojnie zostanie przywrócona jedność polityki państw skandynawskich i że większość narodu norweskiego nie popiera Quisslinga.

Z Ankary donoszą że w Bukareszcie odbywają się rokowania handlowe turecko- rumuńskie. Przedmiotem wymiany mają być: ze strony Rumunii- nafta, ze strony Turcji - bawełna i miedź. Rokowania napotykają na trudności, ze względu na spadek produkcji nafty w Rumunii.

Krążą pogłoski, że Konstanca była przed kilku dniami bombardowana przez lotnictwo sowieckie.

MOSKWA po polsku, 2.V.godz.21.15.

Święto 1 Maja było obchodzone w Zw. Radzieckim pod hasłem zwiększenia produkcji. Robotnicy radzieccy entuzjastycznie przyjęli rozkaz Stalina zwiększenia norm produkcji dla osiągnięcia zwycięstwa, jeszcze w roku 1942r.

Pogadanka o złym traktowaniu robotników cudzoziemskich w Niemczech, o braku wyżywienia i długim dniu roboczym.

"RADIOSTACJA IM.T.KOŚCIUSZKI " po polsku, 1.V.godz.19.55.

Ruch partyzancki w Jugosławii wciąż wzrasta. Powstańcy zdobyli szereg miast i wsi. Niemcy posiadają w Jugosławii 4 dywizje, w tym jedną motorowo-pancerną. Dzielny ruch partyzancki w Jugosławii zmusił Niemców do zatrzymania wielkiej ilości wojska.

2.V.godz.19.55.- Rozkaz Stalina na 1.Maja, podkreśla, że po 10-ciu miesiącach wojny, naród radziecki jest bardziej zjednoczony niż na początku wojny. Naród ten prowadzi wojnę obronną, a co zatym idzie wojnę sprawiedliwą i jest popierany przez inne kraje ,co podkreślił lord Beaverbrook. Stalin podkreślił, iż rozpoczął się kryzys wewnętrzny w Niemczech, gdzie niema ani socjalizmu ani nacjonalizmu a tylko brutalny imperializm i zwyczajny bandytyzm, który zmobilizował przeciwko sobie cały świat. Żądanie przez Hitlera pełnomocnictw nie mogło nie zdziwić i nie przygnębić przeciętnego Niemca, który został postawiony poza prawem i sprawiedliwością

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS. po angielsku i francusku, 4.V. godz.14.oo.

Donoszą ze Sztokholmu, że Niemcy otwarcie tam wypowiadają pogląd że w pewnej określonej chwili Turcja przystąpi do Osi.

Wg. wiadomości również ze Sztokholmu, Sowiety równocześnie z ofensywą na froncie fińskim wystąpiły z inicjatywą pokojową wobec Finlandii proponując za zawarcie pokoju koncesje terytorialne dla Finów.

Dziennikarze zagraniczni otrzymali zezwolenie na powrót do Moskwy na czas nieograniczony, co komentowane jest za dowód, że Sowiety nie obawiają się zagrożenia Moskwy.

Donoszą z Vichy, że Laval odbył konferencję z władzami niemieckimi w sprawie przejęcia czynności policji we Francji okupowanej przez oddziały S.S.

W Portugalii dokonał przymusowego lądowania bombowiec niemiecki, który spłonął. 6 osób załogi internowano.

Do Australii nadeszły nowe transporty samolotów amerykańskich przeznaczonych dla lotnictwa australijskiego.- Ciężkie bombowce amerykańskie dokonały nalotu na doki w Rangoon, wzniecając pożary. Japończycy wykonali nalot na Akyab.- Dowódca amerykańskiego korpusu ochotniczego w Chinach oświadczył, że strata Lashio ma niewielkie znaczenie, gdyż jest to tylko punkt końcowy drogi burmańskiej.

Donoszą z Czungking, że wojska chińskie otrzymały poważne posiłki lotnicze w postaci ciężkich bombowców amerykańskich. Chiński rzecznik wojskowy zapowiedział, że Chińczycy odbiorą Mandalay i że straty japońskie w Burmie wynoszą 13 - 14 tysięcy zabitych, podczas gdy straty chińskie 3 - 4 tysięcy.

Obrona p/lotnicza w Marsylii i Tulonie otworzyła nocy ubiegłej ogień, przyczyny jednak są nieznane.

Łącznie z 45 zakładnikami rozstrzelanymi w Lille, liczba rozstrzelanych we Francji zakładników, wynosi 777.

Poraz pierwszy w dziejach w jednej ze stoczni Stanów, spuszczono na wodę 4 kontrtorpedowce w rekordowym czasie 50 minut.